

הודעה לעיתונות

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ו בניסן, תשע"ב
18 באפריל, 2012
095/2012

ניתוח הנתונים של תאונות הדרכים עם נפגעים בשנת 2011 מגלה:
מבין הולכי הרגל שנפגעו בעת חציית כביש, 70% נפגעו במעבר חצייה.
In 2011: 70% of the pedestrians injured while crossing the road, were injured on crosswalks.

מנתוני תאונות דרכים עם נפגעים מסוג ת"ד¹ (ללא אזור יהודה והשומרון) שאירעו בשנת 2011 עולה:

- מספר ההרוגים בשנת 2011 (341) נמוך בכ- 3% לעומת שנת 2010. בשנת 2011 מספר ההרוגים הוא הנמוך ביותר ב-45 השנים האחרונות מלבד שנת 2009 (341).
- מכלל הנהגים שהיו מעורבים בתאונות דרכים עם נפגעים 74% היו גברים ו-26% נשים (אחוז הנשים מכלל המורשים לנהוג בשנת 2011 הגיע ל-42%).
- 28% מהנפגעים בתאונות דרכים (34% מההרוגים) היו ערבים (המהווים 21% מאוכלוסיית ישראל).
- 60% מההרוגים נפגעו בתאונות שאירעו בדרכים לא-עירוניות, שמהוות רק 26% מכלל התאונות.
- שיעור מעורבותם של אופנועים בתאונות דרכים עם נפגעים, היה גדול פי שניים ורבע מחלקם במצבת הרכב ופי חמישה מחלקם בנוסעה השנתית (קילומטראז').

בשנת 2011 פתחה משטרת ישראל כ-86 אלף תיקי תאונות דרכים (כולל תאונות שאירעו באזור יהודה והשומרון). מתוכם כ-67 אלף תיקי תאונות דרכים עם נפגעים הנחלקים ל-2 סוגים:

14,742 תאונות דרכים מסוג ת"ד - תאונות דרכים עם נפגעים, שהוגדרה במשטרה כתאונה שנחקרת על ידה ("תיק ת"ד").

52,855 תאונות דרכים מסוג כללי עם נפגעים - תאונות דרכים קלה שהוגדרה במשטרה כתאונה שאינה נחקרת על ידה ("תיק כללי עם נפגעים").

כך עולה מנתונים מפורטים על התאונות שאירעו בשנת 2011, שיראו אור בקרוב בפרסום של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הנתונים מבוססים על עיבודים שנערכו בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתוך קובץ תאונות דרכים עם נפגעים של משטרת ישראל. עיבוד החומר נעשה במימונה של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

פירוט הממצאים בהמשך, הוא על פי סוג התיק ומיקום התאונה.

כתבה: יונת קנת- שינפלד, גף תעבורה

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל' 02-6527845

1. "תיקי ת"ד" (ללא אזור יהודה והשומרון)

1.1 תאונות דרכים עם נפגעים

בשנת 2011 נרשמו במשטרת ישראל בתיקי "תאונות דרכים – ת"ד" (לא כולל יהודה והשומרון) 14,127 תאונות דרכים עם נפגעים, ירידה של 4% לעומת שנת 2010.

חומרת התאונה	ת"ד	אחוז שינוי לעומת שנת 2010
כל התאונות	14,127	- 4.1
קטלניות	309	+ 1.3
קשות	1,098 ⁽¹⁾	- 20.1
קלות	12,720	- 2.5

(1) כולל 11 תאונות שכל ההרוגים בהן נפטרו לאחר יותר מ-30 יום מיום אירוע התאונה.

מספר התאונות הקטלניות בשנת 2011 (309) היה גבוה ב- 1.3% לעומת שנת 2010.

74% מהתאונות אירעו **בדרכים עירוניות**. 43% מהתאונות שאירעו בדרכים עירוניות היו בצמתים; 28% מהתאונות שאירעו **בדרכים לא-עירוניות** אירעו בצמתים. חומרת התאונות בדרכים לא-עירוניות הייתה גבוהה מאשר בדרכים עירוניות. בדרכים עירוניות כ-1% מהתאונות היו קטלניות ועוד כ-7% קשות, ואילו בדרכים לא-עירוניות כ-5% היו קטלניות וכ-9% קשות. 64% מהתאונות אירעו בשעות היום ו-36% בשעות הלילה. 72% מהתאונות היו התנגשויות של כלי רכב זה בזה, כ-20% מהתאונות היו מסוג פגיעה בהולך רגל והשאר תאונות רכב יחיד.

1.2 נפגעים בתאונות דרכים

27,141 בני אדם נפגעו ב-14,127 התאונות הנזכרות לעיל, ירידה של כ-3% לעומת שנת 2010. מספר ההרוגים בשנת 2011 (341) נמוך בכ-3% לעומת שנת 2010. בשנת 2011, מספר ההרוגים הוא הנמוך ביותר ב-45 השנים האחרונות מלבד שנת 2009 (314).

במספר ההרוגים ל-100 אלף תושבים חלה ירידה מ-4.6 בשנת 2010 ל-4.4 בשנת 2011, ומספר הנפגעים לתאונה – בשנת 2011 – 1.9, דומה לשנת 2010.

חומרת פגיעה	נפגעים	אחוז שינוי לעומת שנת 2010
כל הנפגעים	27,141	-3.4
הרוגים	341	-3.1
פצועים קשה	1,340 ⁽²⁾	-20.4
פצועים קל	25,460	-2.3

(2) כולל 11 בני אדם שנפטרו מפציעיהם לאחר יותר מ-30 יום מיום אירוע התאונה.

¹ תאונות דרכים עם נפגעים שנחקרות על ידי המשטרה.

חלקם של הערבים בין הנפגעים גבוה מחלקם היחסי באוכלוסייה. הערבים מהווים כ-21% מאוכלוסיית ישראל, אך 28% מהנפגעים בתאונות דרכים (34% מההרוגים). 13 ילדים ערבים (עד גיל 14) נהרגו בשנת 2011, והם מהווים 59% מכלל הילדים שנהרגו (כפול מחלקם באוכלוסיית הילדים). כ-36% מכלל הנפגעים נפגעו בתאונות שאירעו בדרכים לא-עירוניות, המהוות 26% מכלל התאונות, אולם, כ-60% מההרוגים ו-38% מהפצועים קשה נפגעו בדרכים אלה. כ-11% מכלל הנפגעים (הרוגים ופצועים) וכ-34% מכלל ההרוגים היו הולכי רגל. בני 65+ מהווים 21% מבין הולכי הרגל שנפגעו (חלקם של בני 65+ בכלל האוכלוסייה הוא כ-10%). מעבר החצייה אינו מבטיח חצייה בטוחה – מבין הולכי הרגל שנפגעו בעת חציית כביש, כ-70% נפגעו במעבר חצייה. מבין הילדים (עד גיל 14) שנפגעו בעת חציית כביש, כ-56% נפגעו במעבר חצייה, ומבין הקשישים (בני 65+), כ-67%.

1.3 כלי רכב מעורבים בתאונות עם נפגעים

25,629 כלי רכב ונהגים היו מעורבים בתאונות דרכים עם נפגעים בשנת 2011, ירידה של כ-5% לעומת שנת 2010.

סוג כלי הרכב	אחוז במצבת הרכב	אחוז בנסועה השנתית	אחוז מעורבות בתאונות עם נפגעים	אחוז מעורבות בתאונות קטלניות
סך הכל	100.0	100.0	100.0	100.0
מזה:				
רכב פרטי	80.7	67.8	66.1	46.2
משאית עד 3.5 טונות (משקל כולל)	10.3	16.4	8.9	11.8
משאית 16.0+ טון (משקל כולל)	0.8	3.6	1.1	6.2
אופנועים	4.4	1.9	10.1	9.4

חלקן של המשאיות הגדולות (16 טון ומעלה) בתאונות קטלניות (6.2%) גדול פי 1.7 מחלקן בנסועה (3.6%). חלקם של האופנועים במעורבות בתאונות עם נפגעים (כ-10%) גדול פי חמישה מחלקם בנסועה (כ-2%).

1.4 נהגים מעורבים בתאונות עם נפגעים

כ-74% מהנהגים המעורבים בתאונות היו גברים וכ-26% היו נשים, כאשר אחוז הנשים מכלל המורשים לנהוג עמד על 42%. אחוז הנשים מכלל הנהגים המעורבים בתאונות קטלניות עמד על 11%.

חלקם של נהגים צעירים (עד גיל 24), מתוך כלל הנהגים שהיו מעורבים בתאונות עם נפגעים, עמד על כ-20% בעוד שחלקם היחסי בכלל המורשים לנהוג עמד על כ-15%. לעומת זאת, חלקם של הנהגים המבוגרים (בני 65 ויותר) המעורבים בתאונות עמד על כ-7%. חלקם היחסי בכלל המורשים לנהוג עמד על כ-9%.

39% מכלל הנהגים המעורבים בתאונות לא עברו עבירת נהיגה בעת התאונה.

15,690 נהגים עברו עבירת נהיגה בעת התאונה.

נהגים שעברו עבירת נהיגה בעת התאונה				עבירה
אחוז מסך כל הערבים	אחוז מסך כל היהודים	אחוז מסך כולל	סך כולל (1)	
100	100	100	15,690	סך כולל
16	18	18	2,795	אי-ציות לרמזור
18	13	14	2,221	סטייה מנתיב
5	11	10	1,511	אי-מתן זכות קדימה להולך רגל
13	7	9	1,339	אי-שמירה על מרחק
10	8	8	1,284	אי-מתן זכות קדימה לרכב
4	8	7	1,066	אי-ציות לתמרור "עצור"
5	7	7	1,044	אי-ציות לתמרור "זכות קדימה"
7	3	4	581	פניה לא נכונה
5	3	4	547	מהירות מופרזת
17	22	19	3,302	עבירה אחרת

(1) כולל גם: נוצרים שאינם ערבים, ללא סיווג דת וזרים.

שלוש העבירות השכיחות ביותר הן: אי-ציות לרמזור (18%), סטייה מנתיב (14%) ואי מתן זכות קדימה להולך רגל (10%).

מזה:		נהגים שעברו עבירת נהיגה בעת התאונה	עבירה
בגילים 64-55	עד גיל 18		
אחוזים			
100	100	100	סך הכל
1.4	11.6	3.5	מהירות מופרזת
11.4	18.7	14.2	סטייה מנתיב
15.0	6.2	9.6	אי מתן זכות קדימה להולך רגל
22.8	9.8	17.8	אי-ציות לרמזור

התפלגות עבירות נהיגה בעת התאונה אינה אחידה בקבוצות הגיל השונות. אצל נהגים צעירים (עד גיל 18), קיימת שכיחות גבוהה של נהיגה במהירות מופרזת וסטייה מנתיב, אך שכיחות נמוכה יחסית באי-מתן זכות קדימה להולך רגל ואי-ציות לרמזור. התפלגות שונה מזו שנצפתה בקרב נהגים מבוגרים (64-55).

2. "תיקי ת"ד" – אזור יהודה והשומרון⁽²⁾

2.1 תאונות דרכים עם נפגעים

בשנת 2011 נרשמו במשטרת ישראל בתיקי ת"ד, 615 תאונות דרכים עם נפגעים שאירעו ביהודה והשומרון. מספר התאונות הקטלניות, באזור זה, הגיע בשנה זו ל-30 (לעומת 19 תאונות קטלניות בשנת 2010). כ-10% מכלל התאונות היו מסוג פגיעה בהולך רגל (לעומת 12% בשנת 2010).

2.2 נפגעים בתאונות דרכים

בתאונות אלה נפגעו 1,502 איש, מתוכם 41 הרוגים (23 בשנת 2010) ו-112 פצועים קשה (114 בשנת 2010). מספר הילדים (עד גיל 14) שנפגעו היה 252, ומספר הקשישים (בני 65+) שנפגעו היה 51.

2.3 כלי רכב מעורבים בתאונות עם נפגעים

במהלך אותה שנה, היו מעורבים בתאונות עם נפגעים 1,127 כלי רכב, מהם 62% כלי רכב פרטיים, כ-19% משאיות ו-7% כלי רכב ציבוריים. כ-15% מכלי הרכב המעורבים בתאונות עם נפגעים ביהודה והשומרון, רשומים ברשות הפלסטינית.

3. "תיקי כללי עם נפגעים" – דיווחים על תאונות דרכים עם נפגעים קל (ללא אזור יהודה והשומרון)

בשנת 2011 נרשמו במשטרת ישראל בתיקי "כללי עם נפגעים" (לא כולל יהודה והשומרון), 51,889 דיווחים על תאונות דרכים עם נפגעים קל. ירידה של כ-8% לעומת שנת 2010. מן הנתונים עולה כי 78% אירעו בדרכים עירוניות. כ-5% בלבד מהתאונות שאירעו בדרכים עירוניות אירעו בצמתים, לעומת זאת כ-22% מהתאונות שאירעו בדרכים לא-עירוניות, אירעו בצמתים. 74% מהדיווחים אירעו בשעות היום וכ-26% בשעות הלילה. כ-72% מהדיווחים היו התנגשויות של כלי רכב (כאשר כ-66% מההתנגשויות היו התנגשות חזית באחור), כ-10% היו מסוג פגיעה בהולך רגל והשאר דיווחים על אירועים בהם מעורב רכב יחיד. באירועים הנזכרים לעיל דווח על 70,627 בני אדם שנפגעו קל (ירידה של כ-8% בהשוואה לשנת 2010) והיו מעורבים בהם 91,086 כלי רכב (ירידה של כ-9% בהשוואה לשנת 2010).

4. "תיקי כללי עם נפגעים" - דיווחים על תאונות דרכים עם נפגעים קל באזור יהודה והשומרון

בשנת 2011 נרשמו על ידי משטרת ישראל, בתיקי "כללי עם נפגעים" 966 דיווחים על תאונות דרכים עם נפגעים קל שאירעו ביהודה והשומרון (ירידה של כ-7% בהשוואה לשנת 2010). באירועים אלה דווח על 1,439 בני אדם שנפגעו קל (ירידה של כ-11% בהשוואה לשנת 2010) והיו מעורבים בהם 1,544 כלי רכב, ירידה של כ-14% בהשוואה לשנת 2010.

² הנתונים על אזור יהודה והשומרון אינם כוללים תאונות שאירעו בתחום הרשות הפלסטינית.

5. מחקר השוואתי: נפגעים בתאונות דרכים - נתוני משטרה מול נתוני 19 בתי חולים

הלמ"ס ביצעה מחקר השוואתי בין המידע על נפגעי תאונות דרכים המצוי במשטרת ישראל לבין המידע המצוי במרשם הטראומה שבמכון גרטנר, המרכז הלאומי לחקר טראומה ורפואה דחופה (הכולל נתונים על נפגעים בתאונות דרכים מ-19 בתי חולים מתוך 23 בתי חולים שמטפלים בנפגעי תאונות דרכים). נמצא שעל פי דווחי המשטרה נשלחו 1,240 פצועים קשה לאותם 19 בתי חולים, בעוד שעל פי רישומי בתי החולים אושפזו בהם 3,485 נפגעי תאונות דרכים לתקופה של 24 שעות ויותר. הפער במספר הפצועים קשה, בין נתוני המשטרה לנתוני הטראומה, נובע מכך שרוב הנפגעים הללו רשומים בקובץ המשטרה כפצועים קל בתאונות מסוג ת"ד או כפצועים קל בתאונות מסוג כללי עם נפגעים. איסוף הנתונים והמחקר מומנו ע"י הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

6. ניתוח עלות הקצבאות שמשולמות לנפגעי תאונות דרכים בעבודה, ע"י המוסד לביטוח לאומי

בתהליך הרחבת מסד הנתונים של תאונות הדרכים בלמ"ס העוסק בהיבט הפיזי של התאונות, עלה הצורך גם בנייתוח ההיבטים הכלכליים של תאונות הדרכים.

בפרסום מובא גם פרק העוסק בנייתוח עלות הקצבאות שמשולמות לנפגעי תאונות דרכים בעבודה, ע"י המוסד לביטוח לאומי.

הפרק מבוסס על השוואה של קובצי הנפגעים בתאונות דרכים בעבודה (בדרך לעבודה או ממנה), שבקשתם לקבלת תגמול כספי מהמוסד לביטוח לאומי אושרה, בגין היפגעותם בתאונות דרכים שאירעה בין השנים 2004-2011, ובין נתוני תאונות דרכים עם נפגעים (תאונות מסוג ת"ד ותאונות מסוג "כללי עם נפגעים", כולל אזור יהודה והשומרון), שמקורם במשטרה, ושאירעו בשנים אלה.

נמצא כי כ-83% מהנפגעים שבקשתם אושרה לקבלת קצבאות מהביטוח הלאומי, עקב היפגעות בתאונות דרכים, רשומים בקיבצי המשטרה. נפגעים אלה קבלו כ-84% מהסכום ששולם לנפגעי תאונות דרכים בעבודה ע"י ביטוח לאומי.

עד סוף שנת 2011 שולמו ע"י המוסד לביטוח לאומי (באמצעות קצבאות/גמלאות) כ-1.7 מיליארד ₪ לנפגעי תאונות דרכים בעבודה, שאירעו בשנים 2004-2011, מתוכם 1.4 מיליארד ₪ שולמו לנפגעים שנמצאו ברישומי המשטרה.

בכל שנה בשנים אלו נפגעי תאונות דרכים בעבודה, שקבלו אישור לתביעתם לקבלת קצבה/גמלה מהמוסד לביטוח לאומי ודווחו למשטרה, מהווים כ-12% מתוך כלל נפגעי תאונות הדרכים שרשומים במשטרת ישראל.